

ZALAI KÉZMŰVES ÉRTÉK - Farkasfogas képkeret

Hogy mikortól kezdtek farkasfogas képkereteket készíteni a régmúlt homályába vész. Tudomásom szerint az első világháborúban az állóháborúk idején a lövészárkokba kényszerített katonák egymást tanítva készítették. Akik hazatértek a családi fényképeket, szentképeket raktak bele. A nagykanizsai-, a keszthelyi múzeumban található nagy mennyiségű anyag erre az időszakban található. Édesapám is ebben az időben készítette a családi fotókat tartó keretet.

Technikája a dunántúli ékrovásos technikára vezethető vissza. A keret 10 mm vastag alaplapból áll, a sarkoknál összecsapolva. Szélességét a rászoruló soroktól függően és az üveg és a kép tartását szolgáló 6-7 mm-es korong határozza meg.

A farkasfogas díszítés alapját az adja meg, hogy a kb. 4 mm vastagságú falemezeket rétegenként rögzítjük egymáshoz 4-4 mm-es szűkítéssel. A faragott farkasfogak 4 mm mélységig úgy kerülnek egymás fölé, hogy az előző sor két farkasfoga közé kerüljön a fölötte lévő sor farkasfoga. Egy hatsoros farkasfog díszítése úgy alakul ki, hogy a legalsó 4 mm vastag sor szélessége 44 mm, fölötte 36 mm, rá 28 mm, a következő 20 mm, rá 12 mm, a záró sor 4 mm.

Az elkészült díszítés háttétőszerűen szűkül 4-4 mm-rel. A farkasfogas minta az előzőek szerint alakul ki. A keret lécei a stabilitás miatt túlnyúlik a sarkokon, amiken a díszítés tovább folytatódik. A rétegenkénti lapok toldása a sarkoknál felváltva történik. A találkozási pontok díszítése lehet csillagszerű lezárás, egyes megoldásoknál pedig négyzet alakú 45 fokban elfordított kúp, de lehet kör is. A rétegeket egymáshoz szegelték és ragasztották. A kész kereteket pácolással, lakozással kezelték.

Ajánlás:

Ilyen képkereteket, tükörkereteket tudomásom szerint csak Nyugat- Dunántúlon készítettek az ügyes kezű pásztorok és falusi emberek, ezért ajánlom a megyei értéktár figyelmébe.

Az értéktár bejegyzéshez a farkasfogas képkeret anyagát összeállította: Konrád Lajos

Melléklet

